

Representantforslag 4 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Abid Q. Raja og Trine Skei Grande

Dokument 8:4 S (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Abid Q. Raja og Trine Skei Grande om forsterket innsats mot frafall i skolen

Til Stortinget

Bakgrunn

En av de største utfordringene det norske samfunnet står overfor – både i et velferds- og i et kunnskapsperspektiv – er det store antallet ungdommer som ikke gjennomfører videregående opplæring. Nesten alle ungdommer starter i videregående opplæring etter endt ungdomsskole, men bare rundt 70 prosent fullfører med bestått i løpet av fem år. Særlig er problemet stort innenfor fag- og yrkesopplæringen, og gutter med minoritetsspråklig bakgrunn er høyt representert på denne statistikken. Det er også fylkesvise variasjoner med hensyn til frafall, og de tre nordnorske fylkene har et spesielt høyt frafall.

Frafallsutfordringen har vært jevnlig behandlet av det forrige storting, for eksempel i forbindelse med St.meld. nr. 16 (2006–2007), jf. Innst. S. nr. 164 (2006–2007; Dokument nr. 8:55 (2006–2007), jf. Innst. S. nr. 242 (2006–2007); og St.meld. nr. 31 (2007–2008), jf. Innst. S. nr. 42 (2008–2009). I tillegg har frafallsutfordringen blitt løftet gjennom budsjettbehandlinger og øvrige debatter i Stortinget, og i sum har det blitt satt i verk flere viktige tiltak for å redusere frafallet. Det er imidlertid fortsatt behov for å styrke denne innsatsen.

Stortinget skal nå behandle St.meld. nr. 44 (2008–2009) om utdanningslinja, hvor det blant annet foreslås flere tiltak for å styrke innsatsen mot frafall. Forslagsstillerne er også kjent med at det skal være satt av et mindre beløp knyttet til frafallsbekjempelse i forslaget til statsbudsjett for 2010, og har også mer-

ket seg at den nye regjeringserklæringen slår fast at "fracfallet skal bekjempes".

Forslagsstillerne imøteser behandlingen av St.meld. nr. 44 (2008–2009) og statsbudsjettet for kommende år, men mener at det er behov for en betydelig satsing ut over dette. Det er bred politisk enighet om at man må møte utfordringene knyttet til frafall med målrettede og offensive tiltak av sammensatt art.

Forslag

På bakgrunn av ovenstående fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen om å forsterke innsatsen mot frafall i skolen, basert på blant annet følgende momenter:

1. Flere spesialpedagoger: Mer spesialpedagogisk kompetanse bør lokaliseres på den enkelte skole og sterkere oppfølging av den enkelte elev de første skoleårene, og det må settes av midler til dette.
2. Flere og bedre rådgivere: Både den sosialpedagogiske rådgivningen og utdannings- og yrkesrådgivningen må styrkes. Det må være økt fokus på overgangen mellom grunnskole og videregående skole. Alle skoler skal kunne tilby utdannings- og yrkesveiledning gjennom et rådgiverteam bestående av en lærer, en ekstern rådgiver, gjerne fra næringslivet, og dersom elevene ønsker det; en foresatt. Egen rådgiverutdanning må innføres på masternivå.
3. Lærerkompetanse: Den viktigste faktoren for elevenes læring er lærernes kompetanse, og det er

mindre sjanse for frafall dersom elevene får gode faglige ferdigheter fra grunnskolen og god oppfølging fra kompetente og trygge lærere. Lærerutdanningen må derfor utvides til fem år. Det må også gjennomføres en systematisk etter- og videreutdanningsreform, som gjør at alle lærere i alle fag – ikke bare noen lærere i enkelte fag – får fornyet sin kompetanse ved jamne mellomrom.

4. Yrkesfagreform: Undervisningen på de yrkesfaglige linjene må legges om slik at den blir mindre teoritunge og mer praktisk, fleksibel og elevtilpasset. Det første året må være praktisk rettet. De mer teoritunge fagene må fases inn senere, når elevenes motivasjon er mer til stede.
5. Mindre byråkrati i skolen: Lærerne må slippe å bruke så mye tid på skjema og rapporter som i dag, slik at de kan bruke mer tid på direkte elevkontakt og følge opp samarbeid mellom skole og hjem. Det er viktig at lærerne får være lærere, og at elevers behov for andre typer hjelp og veiledning blir ivaretatt på en god og profesjonell måte.
6. Andre yrkesgrupper: Det sosialfaglige miljøet på skolene må styrkes ved å trekke andre yrkesgrupper inn i skolen, for eksempel helse- og omsorgsarbeidere. Disse skal bistå og arbeide i team

sammen med lærerne. Det er også viktig å forbedre koordineringen mellom barnevern, helse-tjeneste og skole rundt den enkelte elev, og det må settes av midler til dette.

7. Praktiske fag: Man må sikre økt praksisretting i undervisningen, og forslagsstillerne vil gjeninnføre praktiske tilvalgsfag i 8.–10. klassetrinn. Skolene må få større frihet til å fokusere på den enkelte elevs egenskaper og behov, framfor pålagt antall timer teoretisk undervisning.
8. Utplassering: Ordningen med utplassering i yrkeslivet må forenkles slik at elever med behov for alternativ opplæring kan få det.
9. Åpenhet og kartlegging: En god kartlegging av den enkelte elevs ferdigheter og kunnskapsnivå de første skoleårene er nødvendig for at hver enkelt elev skal få relevant oppfølging. Det er viktig med åpenhet om skolens tilstand og resultat på nasjonale prøver og andre evalueringer, ikke bare for elever og foreldre, men også for offentligheten.
10. Fremmedspråk: Et andre obligatorisk fremmedspråk må innføres fra mellomtrinnet, både av kunnskaps- og integreringshensyn.

13. oktober 2009